

Wymagania edukacyjne – klasa 3 – język polski – POZIOM ROZSZERZONY

Obowiązują wymagania z poziomu podstawowego, a ponadto:

<p>*1. Obraz procesu twórczego w <i>Cieślach</i> Juliana Przybosa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu słownictwo związane z pracą cieśli 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w tekście wskazówki świadczące o możliwości jego metaforycznego odczytania • omówić awangardowy charakter utworu • wskazać konteksty związane z autotematyzmem w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł wiersza w sposób dosłowny i metaforyczny • zinterpretować symbolikę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
<p>*2. Pochwała urbanizacji – <i>Gmachy</i> Juliana Przybosa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu elementy związane z miastem 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu figury eksplozywne i wyjaśnić ich znaczenie • wskazać konteksty związane z obrazem miasta w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbole zawarte w wierszu • zinterpretować metaforykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
<p>*3. Relacja między naturą a człowiekiem w wierszu <i>Z Tatr</i> Juliana Przybosa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu elementy pejzażu górskiego • wyjaśnić, który moment tragicznej wyprawy został ukazany w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę wiersza • odnieść wiersz do tradycji literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić ukazaną w wierszu relację pomiędzy człowiekiem a naturą • zinterpretować metaforykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

Wymagania edukacyjne – klasa 3 – język polski – POZIOM ROZSZERZONY

Obowiązują wymagania z poziomu podstawowego, a ponadto:

<p>*4. Człowiek wobec ogromu katedry – <i>Notre-Dame</i> Juliana Przybosa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu elementy architektury gotyckiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić kompozycję wiersza • wskazać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić boski i ludzki aspekt katedry • zinterpretować metaforykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować tezę interpretacyjną wiersza • zinterpretować puentę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
<p>*5. Poetyka katastrofizmu w wierszu <i>Równanie serca</i> Juliana Przybosa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w utworze słowa klucze i uzasadnić ich wybór • wskazać w wierszu obrazy natury i wojny 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję przyrody w wierszu • odnieść topos ptaka do tradycji literackiej • wskazać w utworze elementy katastrofizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł w kontekście utworu • zinterpretować topos ptaka 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
<p>*6. Interpretacja tekstu – ćwiczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję środków językowych w tekście
<p>*7. i 8. W labiryncie sklepów cynamonowych Brunona Schulza (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść tekstów • wymienić realistyczne i fantastyczne etapy wędrówki bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę matki i ojca w tekstach • wypowiedzieć się na temat narratora tekstów • rozpoznać środki językowe użyte w 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać moment przekraczania granicy pomiędzy realizmem a rzeczywistością oniryczną • omówić motyw labiryntu i zinterpretować jego znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę sklepów cynamonowych • omówić sensualny obraz świata w tekstach • omówić aspekty mitu pojawiające się w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy obrazu Marca Chagalla <i>Ja i wieś</i> w kontekście tekstów

Wymagania edukacyjne – klasa 3 – język polski – POZIOM ROZSZERZONY

Obowiązują wymagania z poziomu podstawowego, a ponadto:

		tekstach i określić ich funkcję • omówić cechy rzeczywistości onirycznej	• omówić przestrzenie: wewnętrzną i zewnętrzną		
*9. Rewolucja w szewskim warsztacie – <i>Szewcy</i> Stanisława Ignacego Witkiewicza (lektura obowiązkowa)	• omówić treść utworu • zaprezentować zarzuty szewców w stosunku do ich oponentów	• wskazać elementy groteski w kreacji bohaterów	• porównać wypowiedzi Sajatana i Scurvy’ego pod kątem postaw przyjmowanych przez bohaterów	• dokonać analizy didaskaliów pod kątem syntezy sztuk i znaczeń symbolicznych	• wyjaśnić, na czym polega katastroficzny charakter wypowiedzi Sajatana
*10. Kreacja postaci w <i>Szewcach</i> Stanisława Ignacego Witkiewicza (lektura obowiązkowa)	• wskazać imiona i nazwiska znaczące oraz wyjaśnić ich sens	• zaprezentować przemiany Scurvy’ego i określić ich funkcję • zaprezentować przemiany Księżnej i określić ich funkcję	• wyjaśnić, na czym polega groteskowość przedstawiania postaci	• dokonać analizy relacji pomiędzy Księżną a Prokuratorem	• odnieść kreację Księżnej do archetypów kobiecości
*11. Praca, rewolucja, totalitaryzm w <i>Szewcach</i> Stanisława Ignacego Witkiewicza (lektura obowiązkowa)	• nazwać i scharakteryzować kolejne rewolucje	• omówić sposób wykorzystania motywu pracy w <i>Szewcach</i> • omówić funkcję Hiper-Robociarza	• odnieść kolejne przewroty przedstawione w tekście do kontekstu historycznego	• omówić społeczne, światopoglądowe i psychologiczne motywacje poszczególnych grup rewolucjonistów	• omówić funkcję przemocy w utworze
*12. <i>Szewcy</i> Stanisława Ignacego Witkiewicza – forma i struktura dzieła (lektura obowiązkowa)	• zaprezentować teorię Czystej Formy	• omówić katastroficzny charakter zakończenia utworu • wyjaśnić, w jaki sposób Witkacy realizuje w tekście teorię Czystej Formy	• omówić awangardowy i groteskowy charakter didaskaliów • zinterpretować symbolikę przedmiotów o szczególnym znaczeniu	• zinterpretować zakończenie utworu	• odczytać zakończenie <i>Szewców</i> w kontekście triady heglowskiej

Wymagania edukacyjne – klasa 3 – język polski – POZIOM ROZSZERZONY

Obowiązują wymagania z poziomu podstawowego, a ponadto:

<p>*13. Szewcy Stanisława Ignacego Witkiewicza a inne teksty kultury (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • porównać zakończenia <i>Szewców</i> i <i>Ferdydurke</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposoby ukazania rewolucji w <i>Szewcach</i> Witkacego i <i>Nie-Boskiej komedii</i> Zygmunta Krasińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić związek pomiędzy motywem nudy w <i>Szewcach</i> a dekadencją melancholią 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy obrazu Mileny Chmielewskiej <i>Nuda</i> w kontekście motywu nudy w utworze • omówić dyskurs kulturowy pomiędzy <i>Szewcami</i> a <i>Weselem</i> Stanisława Wyspiańskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać motywy rewolucji w <i>Szewcach</i> i filmie Lecha Majewskiego <i>Młyn i krzyż</i>
<p>*14. Jednostka kontra urząd w <i>Procesie</i> Franza Kafki (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • opisać sąd, przed którym staje bohater 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować głównego bohatera tekstu • omówić reakcje bohatera na poranne zajście 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić świat przedstawiony pod kątem absurdu i groteski 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przestrzeń powieści w odniesieniu do motywu labiryntu 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść motyw labiryntu do tradycji kulturowej
<p>*15. i 16. <i>Proces</i> Franza Kafki – symboliczne odczytanie powieści (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę rodziny i znajomych w życiu głównego bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przemianę bohatera utworu • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście aluzje biblijne i zinterpretować ich znaczenie • omówić sposób kreacji świata przedstawionego podkreślający ponadczasowość utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować przypowieść o odźwiernym • zinterpretować rozmowę bohatera z księdzem • omówić symboliczne znaczenie człowieka w oknie na początku i końcu powieści • zinterpretować zakończenie powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać ujęcia motywu labiryntu w <i>Procesie</i> Franza Kafki i <i>Sklepiach cynamonowych</i> Brunona Schulza • porównać wizje ludzkiego losu przedstawione w <i>Procesie</i> Franza Kafki i <i>Szewcach</i> Stanisława Ignacego Witkiewicza
<p>*17. i 18. Woland i jego świta – <i>Mistrz i Małgorzata</i> Michaiła Bułhakowa (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść powieści • przedstawić członków szatańskiej świty 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposoby przedstawiania szatana w różnych epokach • scharakteryzować Wolanda (m.in. przez pryzmat opinii) 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w kreacji szatana nawiązania do <i>Fausta</i> Johanna Wolfganga Goethego • omówić sposoby przedstawienia dobra i zła 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować motto w odniesieniu do całości utworu • omówić symbolikę przestrzeni w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść sposób przedstawienia szatana w powieści do tradycji kulturowej

Wymagania edukacyjne – klasa 3 – język polski – POZIOM ROZSZERZONY

Obowiązują wymagania z poziomu podstawowego, a ponadto:

		wyglaszanych na jego temat) <ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować członków szatańskiej świty określić funkcję członków szatańskiej świty w powieści 	na świecie w <i>Mistrzu i Małgorzacie</i> Michaiła Bułhakowa oraz <i>Fauście</i> Johanna Wolfganga Goethego <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić sens przemiany bohaterów podczas lotu w przestworzach 		
*19. Czy mieszkańcy Moskwy zmienili się wewnętrznie? – <i>Mistrz i Małgorzata</i> Michaiła Bułhakowa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować scenę w Variétés zaprezentować wady mieszkańców Moskwy przedstawione przez narratora w scenie w Variétés i w całej powieści 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić sposób kreacji bohaterów drugoplanowych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w scenie w Variétés topos <i>theatrum mundi</i> i określić jego funkcję zinterpretować sposób zachowania szatańskiej świty w stosunku do mieszkańców Moskwy 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić scenę w Variétés i omówić jej znaczenie w planie ideowym powieści 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać podobieństwa w sposobie ukazania wielkomiejskiego społeczeństwa na obrazie Ottona Dixy <i>Wielkie miasto</i> i w powieści Michaiła Bułhakowa
*20. Miłość, która ocala – <i>Mistrz i Małgorzata</i> Michaiła Bułhakowa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić pierwsze spotkanie mistrza i Małgorzaty zaprezentować historię miłości bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kreację Małgorzaty 	<ul style="list-style-type: none"> omówić miłość bohaterów w kategorii fatalizmu zinterpretować zachowanie Małgorzaty po balu u szatana 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy przemiany Małgorzaty w wiedźmę w kontekście wolności zinterpretować zakończenie historii mistrza i Małgorzaty 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób zreinterpretowania historii Fausta i Małgorzaty w powieści
*21. Wątki biblijne w <i>Mistrzu i Małgorzacie</i> Michaiła Bułhakowa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> porównać kreacje Jezui i Piłata z biblijnymi pierwowzorami omówić filozofię Jezui 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób psychologizacji Jezui i Piłata w powieści omówić sposób kreacji Piłata 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję wprowadzenia historii Jezui i Piłata do powieści omówić sposoby przedstawienia Mateusza Lewity i Judy z Kiriatu omówić relacje pomiędzy Wolandem i 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować znaczenie sekularyzacji historii biblijnej zinterpretować symboliczne znaczenie tęsknoty Piłata 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść sposób przedstawienia Jezui do tradycji kulturowej

Obowiązują wymagania z poziomu podstawowego, a ponadto:

			Mateuszem w końcówce powieści		
WOJNA I OKUPACJA – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
*22. Tabu językowe	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować pojęcie <i>tabu</i> wymienić obszary podlegające tabu wyjaśnić, na czym polega tabu językowe wymienić strategie unikania języka nieakceptowanego społecznie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, jak zmieniły się zakres i znaczenie tabu wskazać zjawiska wpływające na przemiany tabu 	<ul style="list-style-type: none"> podać przyczyny tabuizacji wskazać relacje pomiędzy tabu a sytuacją komunikacyjną nazwać podane strategie unikania tabu 	<ul style="list-style-type: none"> używać języka zastępczego w celu uniknięcia tabu językowego omówić konsekwencje łamania tabu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać przykłady łamania tabu w mediach i kulturze
WOJNA I OKUPACJA – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
*23. Interpretacja porównawcza	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy charakterystyczne interpretacji porównawczej zaprezentować dwa sposoby porównywania utworów 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać obszary, które trzeba wziąć pod uwagę podczas porównywania utworów omówić kompozycję interpretacji porównawczej sporządzić plan odtwórczy interpretacji porównawczej 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać obszary podanych tekstów ważne dla analizy porównawczej sporządzić plan kompozycyjny analizy porównawczej ustalić zasadę, według której zestawiono teksty 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy przykładów interpretacji porównawczych zredagować analizę porównawczą 	